

3 нагоды

Дзень беларускага пісьменства: якім стане трыццаць першае свята ў сваёй дваццаць сёмай сталіцы?

Каля тыдня засталася да XXXI Дня беларускага пісьменства. Традыцыя адзначаць яго распачата ў 1994 годзе. За гэты час яго сталіцамі станавіліся 26 беларускіх гарадоў і паселішчаў, некаторыя з іх — двойчы, а старажытны Полацк — тройчы. Сёлета Дзень беларускага пісьменства прымае Брэсцкая вобласць, горад Івацэвічы. Пра тое, якія мерапрыемствы пройдуць у дваццаць сёмай сталіцы свята, ішла гаворка ў Нацыянальным прэс-цэнтры.

Яна распачнецца 28 жніўня і пройдзе па маршруце Мінск — Святое Поле побач з вёскай Загор'е (Баранавіцкі раён) — Ляхавічы — Пінск — Іванава — Драгічын — Белаазёрск і завершыцца літургіяй у Івацэвічах першага верасня.

30 жніўня у Палацы Рэспублікі пройдзе міжнародны круглы стол «Час выбраў нас», які зьбірае беларускіх і замежных пісьменнікаў, грамадскіх і культурных дзеячаў.

У дваццаць сёмай сталіцы Дня беларускага пісьменства на працягу двух дзён будуць працаваць інтэрактыўныя пляцоўкі грамадскіх аб'яднанняў, публічных бібліятэк Брэсцкай вобласці, рэгіянальных СМІ.

У сувязі з тым, што горад прымае свята ўпершыню, праграма падрыхтавана так, каб гасцей пазнаёміць з гісторыяй і здабыткамі гэтай зямлі. Так, 31 жніўня пройдзе навукова-практычная канферэнцыя «Івацэвіцкія чытанні», якую Міністэрства інфармацыі праводзіць разам з Нацыянальнай акадэміяй навук. Будзе працаваць пляцоўка, якая пазнаёміць з турыстычным патэнцыялам Брэсцкай вобласці і Івацэвіцкага раёна. Па заказе Міністэрства інфармацыі былі выдадзены кнігі, прысвечаныя гэтай зямлі і яе ўраджэнцам: «Івацэвіцкі край» (на беларускай, рускай, англійскай мовах) і «Мы помнім» (серыя «Беларусь літаратурная»).

Свае экспазіцыі на свяце прадставяць Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, літаратурныя музеі, замкавы комплекс «Мір» і музей-запаведнік «Нясвіж».

У рамках свята пройдзе Фэстываль кнігі і прэсы, які будзе прадстаўлены на чатырох тэматычных пляцоўках. На дзёну з іх — «Сучасная Беларусь» і «Беларусь памятае» будуць размешчаны тэматычныя выстаўкі, прысвечаныя

30-годдзю беларускай дзяржаўнасці і Канстытуцыі Беларусі, 80-годдзю вызвалення. Упершыню на Дні беларускага пісьменства на тэматычнай пляцоўцы «Зроблена ў Беларусі» будуць паказаны найлепшыя беларускія выданні, якія з'яўляюцца пераможцамі міжнароднага конкурсу «Мастацтва кнігі». А на інтэрактыўнай пляцоўцы «Слова пісьменніка» пройдуць прэзентацыі, аўтограф-сесіі, творчыя сустрэчы з аўтарамі.

СЛОВА — ПІСЬМЕННИКАМ

Асобную экспазіцыю да свята рытуе «Белкніга», дзе будуць прадстаўлены навінкі дзяржаўных выдавецтваў. Як паведаміў генеральны дырэктар «Белкнігі» Уладзімір Матусевіч, цэнтральнае месца зоймуць выданні, звязаныя з тэмай Вялікай Айчыннай вайны, трагедыяй і подзвігам беларускага народа. Заўсёды вялікі інтарэс на свяце да дзіцячай літаратуры, таму тут можна будзе пазнаёміцца і набыць як кнігі казак, так і літаратуру, якая спатрэбіцца ў навучальным працэсе. Адным з новых

заявяць пра сябе брэсцкія пісьменнікі, паступова да іх далучацца калегі, якія прыедуць з розных куткоў Беларусі. Чакаецца, што ў пісьменніцкай дэлегацыі будзе каля 140 чалавек. Тэматыка іх выступленняў — «Беларусь у маім сэрцы», «Слова незалежнай Беларусі», «Вечнасць радка як вечнасць жыцця». У раённую бібліятэку будзе перададзена падборка з новых кніг, у тым ліку і са знакавага літаратурнага праекта «Анталогія краін СНД». На свята прыедуць і прадстаўнікі таварыства «Беларуска-малдаўскае сяброўства». Дарэчы, зусім нядаўна пабачыла свет кніга «Малдаване ў Беларусі», якая расказвае пра людзей, для якіх наша краіна стала другім домам. Навінка таксама будзе перададзена ў мясцовую бібліятэку.

У вялікай зале Івацэвіцкага Дома культуры пройдуць сустрэчы з народным пісьменнікам Беларусі Мікалаем Чаргінцом, народнай артысткай БССР Марыяй Захарэвіч і заслужаным дзеячам культуры БССР, народным артыстам Эдуардам Ханком.

Карлюкевіч, Віктар Шніп і многія іншыя таленавітыя пісьменнікі. «Калі паглядзець на імёны пераможцаў за ўвесь час, можна сказаць, што, безумоўна, гэты конкурс не проста прэстыжны, а адзін з самых вядомых і прадстаўнічых», — заўважыў дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура», старшыня журы Нацыянальнай літаратурнай прэміі Алесь Бадак. Арганізатарамі літаратурнага спаборніцтва з'яўляюцца Міністэрства інфармацыі, Міністэрства культуры, Міністэрства адукацыі і Саюз пісьменнікаў Беларусі. Сёлета на конкурс было пададзена 49 заявак, і гэта з улікам, што іх прадстаўляюць не толькі самі аўтары, але і выдавецтвы і бібліятэкі, а значыць, кнігі ўжо праходзяць сур'ёзны адбор. Сёлета больш за ўсё прэтэндэнтаў на званне найлепшай кнігі было прадстаўлена ў намінацыях «Найлепшы твор прозы» і «Літаратура для дзяцей і юнацтва». Дарэчы, такая тэндэнцыя назіраецца апошнія гады, хаця, як заўважыў Алесь Бадак, Беларусь традыцыйна лічыцца краінай паэтаў. На трэцім месцы па колькасці пададзеных заявак стала намінацыя «Найлепшы публіцыстычны твор». «Гэта невыпадкова, сёння час публіцыстыкі, аналізу сітуацыі, у якой мы жывём. Вострае мудрае слова публіцыста вельмі важнае», — упэўнены Алесь Бадак.

Кнігі лаўрэатаў будуць прадстаўлены на Фэстывалі кнігі і прэсы на асобным стэндзе, а таксама на фэсце пройдуць сустрэчы з лаўрэатамі Нацыянальнай прэміі розных гадоў.

Першага верасня ў адзінаццаць гадзін распачнецца літаратурна-мастацкая імпрэза Саюза пісьменнікаў Беларусі, а пасля яе пройдзе ўрачыстае ўзнагароджанне журналістаў, якія перамаглі ў рэспубліканскім творчым конкурсе «Хвала рукам, што пахнуць хлебам». Гэты конкурс ужо не першы год праводзіцца Міністэрствам інфармацыі, Беларускім прафесійным саюзам работнікаў культуры, інфармацыі, спорту і турызму. На ім адзначаюць найлепшыя журналісцкія работы, прысвечаныя ўборачнай кампаніі.

Урачыстая цырымонія закрыцця свята запланавана на 14.00. У рамках яе будзе перададзены вымпел сталіцы Дня беларускага пісьменства наступнаму населенаму пункту. У 2025 годзе ім стане горад Ліда.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

інструментаў для прасоўвання беларускіх кніг павінен стаць мабільны дадатак «Белкнігі», пры дапамозе якога можна выбраць і набыць сучасныя выданні.

Як заўважыла першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена Стэльмах, разам з Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкай Дзень пісьменства з'яўляецца для аўтараў галоўным святам. Падрыхтоўка да яго вядзецца на працягу ўсяго творчага года, і сюды пісьменнікі прыедуць са сваімі новымі кнігамі. Першымі на пляцоўцы «Слова пісьменніка»

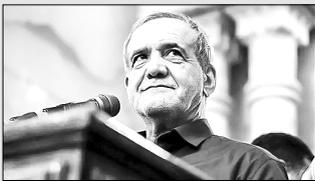
ПРЭТЭНДЭНТЫ СТАНУЦЬ ЛАЎРЭАТАМІ

У першы дзень свята а 20 гадзіне на галоўнай сцэне распачнецца ўрачыстая цырымонія адкрыцця. Падчас яе будуць ўзнагароджаны пераможцы «Нацыянальнай літаратурнай прэміі». Конкурс, у якім вызначаюцца найлепшыя аўтары ў розных намінацыях (і ў тым ліку адзначаюцца літаратурныя дэбюты), праводзіцца з 2015 года. У розныя гады яго пераможцамі станавіліся Мікалай Чаргінец, Мікола Мятліцкі, Георгій Марчук, Алесь Жук, Мар'ян Дукса, Уладзімір Саламаха, Алесь

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Парламент Ірана зацвердзіў кабінет міністраў Пезешкіана

Іранскі парламент зацвердзіў поўны склад новага кабінета міністраў прэзідэнта Масуда Пезешкіана. Аб гэтым паведаміла іранскае дзяржаўнае інфармацыйнае агенцтва Mehr. Так, новым кіраўніком МЗС стаў Абас Аракчы — вядомы дыпламат, экс-намеснік міністра замежных спраў. Ён таксама працаваў паслом у шэрагу краін, напрыклад, у Фінляндыі і Японіі. Граў ключавую ролю ў перагаворах па заключэнні ядзернай здзелкі (Сумеснага ўсёабдымнага плана дзеянняў па іранскай ядзернай праграме) у 2015 годзе. Сілавя ведамствы ў новым урадзе таксама ўзначалілі вядомыя ў Іране фігуры. Так, сваю пасаду міністра інфармацыі (разведкі) захаваў Ісмаіл Хаціб — іранскі багаслоў, які займаў пасаду ў структуры Корпуса вартавых ісламскай рэвалюцыі. На думку многіх экспертаў, ён уваходзіць у блізкае кола цяперашняга Вярхоўнага лідара Ірана Алі Хаменеі.

Апасенні амерыканцаў наконт страты работы дасягнулі максімуму за 10 гадоў

Аб гэтым паведаміла MarketWatch са спасылкай на вынікі апытання Федэральнага рэзервовага банка Нью-Ёрка. Апытанне паказала, што сярэдні паказчык верагоднасці страты работы на працягу наступных чатырох месяцаў вырас у ліпені да 4,4 працэнта ў параўнанні з 3,9 працэнта ў тым жа месяцы летась. Гэта самы высокі ўзровень ад пачатку вядзення разлікаў у 2014 годзе. Даследаванне таксама паказала на рэзкае павелічэнне колькасці саіскальнікаў. Доля рэспандэнтаў, якія заявілі аб пошуках работы ў апошні месяц, вырасла да 28,4 працэнта, што з'яўляецца максімумам з сакавіка 2014 года. Між тым работнікі сталі менш задаволены сваёй бягучай работай: задаволенасць заробнай платой, ільготамі і магчымасцямі прасоўвання па службе знізілася. Беспрацоўе ў ЗША ў ліпені павялічылася да 4,3 працэнта ў параўнанні з 4,1 працэнта месяцам раней. Гэта найвышэйшы ўзровень з кастрычніка 2021 года. Пры гэтым уздым стаў нечаканасцю для большасці аналітыкаў.

У Германіі штодня ўчынялася звыш 2 тысяч злачынстваў

У ФРГ у мінулым годзе ў дзень ўчынялася ў сярэднім каля 2,2 тысячы злачынстваў. Аб гэтым паведаміла ТАСС са спасылкай на выданне Bild. Згодна з гадавой справаздачай Федэральнага ведамства крымінальнай паліцыі краіны, усяго за гэты перыяд у краіне ўчынілі больш за 790 тысяч правапарушэнняў. Такім чынам, колькасць злачынстваў, учыненых летась, перавысіла аналагічны паказчык за 2022 год на 88 тысяч, пабіўшы таксама папярэдні антырэкорд 2012 года. У прыватнасці, у мінулым годзе зафіксавана 389,3 тысячы злачынстваў, звязаных з парушэннем міграцыйнага заканадаўства, — іх прырост у параўнанні з годам раней склаў 38,3 працэнта. Колькасць дэпартацый мігрантаў з краіны вырасла на 17,2 працэнта і складала 21,2 тысячы выпадкаў. Колькасць гвалтоўных злачынстваў летась дасягнула 31,8 тысячы, з іх 1728 правапарушэнняў было учынена супрацоўнікамі паліцыі. Раней выданне Bild апублікавала апытанне, праведзенае сацыялагічным інстытутам INSA, паводле якога амаль кожны другі жыхар Германіі (45 працэнтаў) на працягу апошніх пяці гадоў адчувае сябе ўсё менш бяспечна ў сваёй краіне.

